

Handläggare
Marie Nilsson
018-727 43 85

Datum
2017-03-22

Till miljö- och hälsoskyddsnämndens
sammanträde den 2017-03-29

Remiss tillståndsansökan vattenverksamhet Fålhagen 1:32 och Boländerna 1:28

Remiss från Mark- och miljödomstolen, dnr. 2015-6577 Remisstid: 30 mars 2017

Förslag till beslut:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta

att överlämna yttrande till Mark och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt enligt **bilaga 1**

att förklara paragrafen omedelbart justerad

Sammanfattning

Uppsala kommun ansöker om tillstånd till vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken på fastigheterna Fålhagen 1:32 och Boländerna 1:28. Där planerar kommunen att anlägga en trappa från Strandbodgatan upp till stationsområdet. Då grundvattennivån i marken är hög behöver en avsänkning av denna göras under byggnationstiden som förväntas pågå under 4 -6 månader. Anläggandet av bottenplattan till trappan behöver utföras i en torr schakt.

Utifrån försiktighetsåtgärder och kontrollprogram som redovisas i ansökan har nämnden inget att erinra.

Ärendet

Uppsala kommun genomförde 2013 en markanvisningstävling för ovan nämnda fastigheter. Det vinnande förslaget blev kontorsbyggnaden "Juvelen". Parallellt med uppförandet av Juvelen planerar kommun att iordningställa torg, parkmark samt en bred trappa från Strandbodgatan upp till stationsområdet.

För att kunna anlägga trappan behöver en bortledning av grundvatten ske eftersom bottenplattan måste etableras i torr schakt. Man vill därför sänka grundvattenytan ca 2,5 m

under anläggningsperioden som beräknas pågå under 4- 6 månader. Därefter kommer grundvattenytan att återgå till normal nivå.

Det anges i bilaga 5 i remissen som handlar om hydrogeologi att det kan bli aktuellt med skyddsinfiltration för att förhindra sättningar och ökade markrörelser. Det anges dock inte närmare vilket vatten som i så fall skulle användas.

Föroreningar har hittats både i mark och i vatten. In situ-sanering (rening på plats) av vattnet genomfördes under 2016, och sanering av markföroreningen är pågående.

I den till remissen bifogade miljökonsekvensbeskrivningen anges att försiktighetsmått såsom; sedimentering, provtagning samt vid behov ytterligare rening ska vidtas innan utsläpp av vatten sker till Fyrisån. Ett kontrollprogram där gränsvärden för föroreningsnivåer ingår ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1: Yttrande över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken 11 kap. 9 § till vattenverksamhet

Bilaga 2: Uppsala Kommuns ansökan om tillstånd enligt miljöbalken 11 kap. 9§ till vattenverksamhet. Exklusive bilagor

Handläggare
Marie Nilsson
018-727 43 85

Datum
2017-03-29

Diarienummer
2015-6577-M

Mark- och miljödomstolen vid
Nacka tingsrätt
Epost: mmd.nacka.avdelning3@dom.se

Yttrande över ansökan om tillstånd enligt miljöbalken 11 kap. 9 § till vattenverksamhet

Remiss från mark- och miljödomstolen, dnr. M 3995-16

Remisstid förlängt till: 2017-03-30

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inget att erinra mot ansökan.

Bedömning

De föroreningar i mark och vatten som har hittats i området håller på att saneras. I miljökonsekvensbeskrivningen anges vilka försiktighetsåtgärder som ska vidtas för att se till att inga föroreningar från överskottsvattnet (bortpumpat grundvatten, regnvatten samt länshållningsvatten) släpps till Fyrisån via dagvattnet. Försiktighetsåtgärderna inkluderar ett kontrollprogram som bland annat ska innehålla gränsvärden vilka tas fram i dialog med tillsynsmyndigheten.

I bilagan som handlar om hydrogeologin anges att skyddsinfiltration kan bli aktuellt som en metod för att motverka ökade markrörelser och sättningar. Nämnden förutsätter att det vatten som i så fall används är rent.

Nämnden anser att tillstånd kan beviljas under förutsättning att området är färdigsanerat och att de i miljökonsekvensbeskrivningen angivna skyddsåtgärderna vidtas.

För miljö- och hälsoskyddsnämnden

Bengt Fladvad
ordförande

Lars Wedlin
tf. miljödirektör

Handläggare
Stadsjuristen Lena GrappDatum
2016-06-28Diarienummer
GSN-2016-1742UPPSALA KOMMUN
MILJÖFÖRVALTNINGEN

2017 -07- B 1

Diarienummer: 2015-6577

Mark- och miljödomstolen vid
Nacka tingsrätt
Box 1104
131 26 Nacka strand

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2016 -07- 05

Akt..... M 3995-16

Aktbil..... (8)

**ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT MILJÖBALKEN 11
KAP. 9 § TILL VATTENVERKSAMHET****Sökande**Uppsala kommun, gatu- och samhällsmiljönämnden, org. nr. 212000-3005,
753 75 Uppsala
Ombud: stadsjuristen Lena Grapp, samma adressKontaktperson: exploateringsingenjören Sara Ringbom, telefon 018-727 44 48,
E-post: sara.ringbom@ uppsala.se**Rådighet**

Uppsala kommun är lagfaren ägare till fastigheterna Fålhägen 1:32 och Boländerna 1:28 på vilka byggnationen kommer att ske. Uttagsbrunnarna från vilka grundvatten kommer att ledas är belägna på fastigheterna. Kommunen har således rådighet där vattenverksamheten ska bedrivas.

Saken

Tillstånd, enligt 11 kap. 9 § miljöbalken (MB), till vattenverksamhet

Yrkanden

Uppsala kommun, gatu- och samhällsmiljönämnden (Kommunen) yrkar att mark- och miljödomstolen (MD) medger tillstånd, enligt MB 11 kap. 9 §, till bortledning av grundvatten samt, vid behov, infiltration av vatten i undre grundvattenmagasin för att motverka sättningsskador, inför byggnation av trappa mellan Strandbodgatan och stationsområdet i Uppsala i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges i ansökan.

Kommunen yrkar vidare, enligt MB 22 kap. 28 §, att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte vunnit laga kraft samt att miljödomstolen godkänner den upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Orientering om företaget

Kommunen genomförde år 2013 en markanvisningstävling. Det vinnande förslaget – kontorsbyggnaden Juvelen - presenterades av byggföretaget Skanska. Skanska ska bygga kontorsbyggnaden och Kommunen kommer, parallellt med att Skanska bygger kontorsbyggnaden, att på angränsande allmän platsmark iordningställa torg, planteringar och en bred trappa. För att etablera bottenplattan till trappan krävs schakt i torrhet under grundvattennivån. För detta behöver grundvattennivån sänkas ca. 2,5 meter från normal nivå.

Byggnationen är belägen på fastigheterna Fålhagen 1:32 och Boländerna 1:28 i Uppsala kommun. (Karta över fastighetsgränser, bilaga 1.)

Kommunen önskar att, ur en eller flera grundvattenbrunnar inom del av fastigheterna Fålhagen 1:32 och Boländerna 1:28 i Uppsala, bortleda grundvatten temporärt under 4-6 månader för att sänka grundvattennivån till nivå +0,5 i höjdsystem RH2000. Detta motsvarar 2,5-3 m avsänkning från medelnivå i undre grundvattenmagasin i jord. Dessutom önskar Kommunen att, på fastigheter inom det redovisade influensområdet, vid behov infiltrera vatten i undre grundvattenmagasin för att motverka sättningsskador.

Influensområde i grundvattenmagasin har beräknats med hjälp av topografiskt, geologiskt och hydrogeologiskt underlagsmaterial. Influensområde definieras som det område varinom en avsänkning av grundvattnets trycknivå överstigande 0,3 meter (S_{03}) beräknas uppkomma till följd av sökt uttag.

Miljökonsekvensbeskrivningen behandlar effekter och konsekvenser som kan uppstå inom det beräknade influensområdet i det undre grundvattenmagasinet. De miljöaspekter som bedöms relevanta är naturvärden, kulturmiljö, föroreningar, utsläpp till vatten, sättningar och enskilda brunnar. Påverkan på dessa intressen kontrolleras och värderas.

En avsänkning av grundvattenytan kan generera markrörelser med skador på byggnader och anläggningar som följd genom att jorden kompakteras. För att en grundvattensänkning ska orsaka skador på ett riskobjekt krävs att följande kedja av händelser inträffar: Grundvattensänkning i friktionsjord > Sänkning av lerans portryck > Utveckling eller påskyndande av sättningrörelser (leran trycks ihop) > Konstaterad skada på riskobjekt. Om en av faktorerna inte inträffar eller uppfylls, faller hela resonemanget. En avsänkning av grundvattenytan kan också ändra vattennivån i närliggande brunnar samt ändra flödesriktning i närområdet till uttagsbrunnen.

Vattenverksamheten bedöms, efter föreslagna skyddsåtgärder, inte ge några negativa konsekvenser på naturvärden, föroreningar, enskilda brunnar eller på vattentäkten. Viss temporär påverkan i driftskedet kan dock inte utslutas. Grundvattennivån återställs till det normala när arbetena är klara.

Teknisk beskrivning

Det plansystem som används i projektet är SWEREF 99 18:00.

Det höjdsystem som används i projektet är RH 2000.

Fixpunktsbeskrivning, bilaga 3.

I den tekniska beskrivningen, bilaga 4, redovisas den planerade anläggningen, områdesbeskrivning, genomförande av vattenföretaget, tiden för vattenverksamheten samt planerade skyddsåtgärder för att minska påverkan från grundvattensänkning.

I PM Hydrogeologi, bilaga 5, redovisas nuvarande grundvattenförhållanden, influensområde för bedömd grundvattenpåverkan, vilka konsekvenser som kan förväntas på identifierade riskobjekt samt vilka kontroller och skyddsåtgärder som föreslås för att motverka en negativ miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivning m.m.*Miljökonsekvenser*

Miljökonsekvensbeskrivningen (MKB), bilaga 6, behandlar bl.a. vattenföretagets effekter och konsekvenser inom det bedömda influensområdet.

De miljöaspekter som bedömts relevanta är naturvärde, kulturmiljö, utsläpp till vatten, enskilda intressen såsom sättningar och enskilda brunnar, buller och vibrationer. För dessa miljöaspekter redovisas i MKB: n i avsnitt 9 och 10 nuläge, konsekvenser samt föreslagna skyddsåtgärder.

Samråd

Samråd har genomförts med länsstyrelsen i Uppsala, Uppsala Vatten och Avfall AB, miljöförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen i Uppsala kommun. Samråd har också hållits med särskilt berörda. (Se avsnitt 13 i MKB: n.)

Betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen i Uppsala län har i beslut den 5 april 2016 konstaterat att de planerade åtgärderna inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, bilaga 7.

Kontroll

I avsnitt 12 i MKB: n framgår vilken uppföljning och kontroll som planeras för företaget. Det föreslås att slutlig omfattning av kontroller av föroreningar utarbetas i samråd med tillsynsmyndigheten.

Berörda fastigheter

Berörda fastigheter utgörs av fastigheter inom influensområdet, bilaga 7.

Detaljplaner m.m.

För området gäller Översiktsplan 2010 för Uppsala kommun antagen av Uppsala kommunfullmäktige den 18 juni 2010.

Gällande detaljplan för området är detaljplan för Uppsala Central, Östra stationsområdet, dp 42 AB (0380-P2004/38), samt tillägg till denna – detaljplan för kvarteret Konduktören, dnr. 2015-000461, bilaga 2.

Allmänna och enskilda intressen

Vattenföretaget bedöms inte inverka på allmänna eller enskilda intressen så att skada eller intrång förväntas uppkomma.

Nyttan av verksamheten

Platsen utgör den södra entrén till stationsområdet i Uppsala. Torget vid Strandbodgatan och den breda trappan upp mot perrongen ökar tillgängligheten till stationsområdet och uppmuntrar gång-, cykel och tågtrafik. Trappan skapar också en attraktiv, levande och grönskande platsbildning, som lockar till vistelse och möten i enlighet med gällande översiktsplan.

Fördelarna av det sökta vattenföretaget från allmän och enskild synpunkt överväger kostnaderna och olägenheterna av detsamma.

Verkställighetsförordnande

Med hänsyn till Kommunens behov av att, så snart tillstånd meddelats, kunna genomföra nödvändiga arbeten inför anläggande av bottenplattan till den planerade trappan, anhålles om verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § MB.

Arbetstid

Enligt i dagsläget gällande plan ska arbetena utföras med start under augusti månad 2017. Kommunen hemställer att arbetstiden bestäms till två år, inom vilken tid arbetena med säkerhet kan förväntas ha blivit slutförda.

Aktförvarare, sammanträdeslokal

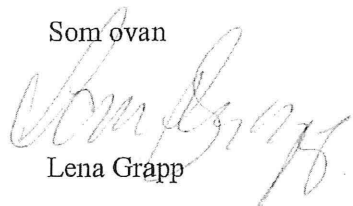
Till aktförvarare föreslås gatu- och samhällsmiljönämndens registrator, Uppsala kommun, Stationsgatan 12, 753 Uppsala, telefon 018-727 46 15.

Lämplig sammanträdeslokal är Uppsala Konsert & Kongress, Vaksala torg 1, 753 31 Uppsala, telefon 018-727 90 20.

Ansökningsavgift

Ansökningsavgiften bör, enligt Kommunen, utgöras av en grundavgift om högst 10 000 kr, mot bakgrund av att totalkostnaden för utförandet av de delar av det ansökta företaget som avser vattenverksamhet bedöms till 546 000 kr.

Som ovan

Lena Grapp

BILAGOR

1. Karta över fastighetsgränser
2. Gällande detaljplan och tillägg till gällande detaljplan
3. Fixpunktsbeskrivning
4. Teknisk beskrivning
5. PM Hydrogeologi
6. Miljökonsekvensbeskrivning
7. Berörda fastigheter

